

Передісторія: Акт зникнення

Автор: Джо Бубар
Scholastic News Edition
26 лютого 2018 року

Носорогам загрожує вимирання. Чи може відрізання рогів допомогти їх врятувати?

Коли більшість людей думають про носорога, перше, що спадає на думку – це його роги. На жаль, найбільш впізнавана риса носорогів є також основною причиною того, що тваринам загрожує зникнення. Браконьєри в Африці незаконно вбивають приблизно трьох носорогів щодня. Вони часто стріляють у тварин і відпилюють їм роги. А тіла просто залишають.

Деякі захисники природи вдаються до крайніх заходів: вони самі відрізають величезним звірам роги. Це може звучати жорстоко, але процедура не шкодить носорогам. Насправді вона може допомогти врятувати їх від вимирання.

"Мета – спробувати запобігти тому, щоб люди не стріляли у тварину заради її рогу", – каже Яна Преторіус. Вона ветеринарка дикої природи й засновниця Фонду захисту носорогів Rhino Pride Foundation у Південній Африці. Яна одна з багатьох ветеринарів, які працюють по всій Африці, щоб гуманно видаляти роги носорогів.

Полювання на роги

Існує п'ять видів носорогів. Вони поширені по всій Африці та Азії. Основна причина проблем усіх видів – браконьєрство. Полювання на більшість носорогів є незаконним. Міжнародна торгівля (купівля і продаж) їхніх рогів заборонена. Багато носорогів живуть у національних парках або заповідниках, де перебувають під захистом озброєної охорони. Проте браконьєри готові ризикувати й полювати на носорогів навіть у заповідних зонах. Це тому, що один ріг носорога можна продати за понад 300 000 доларів.

Чому роги носорогів такі цінні?

Володіння ними в деяких азіатських країнах вважається символом багатства.

Крім того, роги часто використовують в традиційній медицині у Китаї та В'єтнамі. Їх перемелюють на порошок. Далі його використовують для лікування носових кровотеч, лихоманки та інших недуг. Немає жодних доказів того, що ці ліки працюють. Однак попит на роги носорогів збільшився за останні 10 років. У В'єтнамі це захоплення підживлюється чутками про те, що роги носорога можуть вилікувати рак.

Як наслідок, постраждали цілі популяції носорогів, особливо у Південній Африці. Африканська країна є домом для більшості з 29 000 носорогів у світі. За останнє десятиліття там було вбито понад 8 000 носорогів.

Порятунок носорогів

Вперше дехорнінг був застосований в африканській країні Намібії у 1989 році. Це тривало до початку 1990-х років. Тоді довели, що він допомагає запобігти браконьєрству. За цей час не було вбито жодного носорога без рогів. Сьогодні Намібія та інша африканська країна – Зімбабве – щороку проводять операції з видалення рогів у своїх національних парках. У Південній Африці роги видаляють у багатьох приватних заповідниках носорогів по всій країні.

Ветеринари починають з того, що стріляють у носорога дротиком з транквілізатором. Потім ветеринари беруться до роботи (див. "Обрізання рогів у носорога").

Процедура безболісна. Роги носорога зроблені з кератину. Це той самий матеріал, з якого складається наше волосся й нігті. *"Це все одно, що обрізати ніготь"*, – каже Преторіус.

Ветеринари залишають пеньки в декілька дюймів завдовжки, щоб не пошкодити череп носорога. Видалені роги тримають у зачиненій кімнаті подалі від браконьєрів.

Відновлення носорогів

Але видалення рогів носорогів не усуває загрозу виду. Браконьєри іноді вбивають носорогів, у яких залишилася лише частина рогів. Навіть декілька сантиметрів рогу все ще є цінними.

Крім того, неможливо видалити роги у кожного носорога. Операція може коштувати більше тисячі доларів. До того ж, як і нігті, роги відростають. Тому їх треба підстригати кожні пару років.

Утім, більшість експертів погоджуються, що видалення рогів ефективно, коли воно поєднується з іншими заходами. До них відносяться збільшення кількості озброєних охоронців, які патрулюють території, де мешкають носороги, а також поширення правди серед людей в Азії про роги носорогів.

Минулого року в Південній Африці було вбито 1028 носорогів. Це майже на 200 особин менше, ніж у 2014 році, коли було зафіксовано найвищий показник за всю історію.

Але це все ще занадто багато, за словами природоохоронців. *"Ми все ще перебуваємо в жахливій ситуації"*, – каже Преторіус.

Обрізання рогів носорога

1. Коли носоріг засинає від дії транквілізатора, ветеринар зав'язує йому очі пов'язкою. Це допомагає тримати носорога спокійним.
2. Після того, як носоріг звалився, ветеринари вимірюють його роги, щоб підрахувати, скільки потрібно видалити.
3. Ветеринар використовує пилку на батарейках, щоб акуратно обрізати роги носорогів до невеликих обрубків. Упродовж усього процесу ветеринар та його команда уважно стежать за здоров'ям носорога.
4. Обезрожений носоріг прокидається приблизно через 20 хвилин і незабаром стає на ноги, неушкоджений.

